

Michel Božiković

Osa

Obležiš na vzpetini, polovico noči, in se potem, ko za krajši čas prideš do zavesti, odpraviš naprej in ne veš, ali si storil prav, da se nisi ustrelil, in bojuješ se s sabo, premlevaš vso noč, vsakič, ko se ti vrne zavest, premlevaš v krogu, z leve na desno in nazaj, in vrtiliš se v krogu, živeti, umreti, kaj za vraga že pravijo, da je razlika? Seveda, nedvomno, da moraš živeti, dokler zmoreš, in ker ti mesec in otok ne dajeta druge izbire, podoba ob pogledu nanju je premočna, večnost ti gre do kosti.

Torej ležeš, s pištolo na srcu in mislimi pri družini, pri starših, bratih in tu in tam tudi pri puncih, za katero misliš, da jo ljubiš, toda to so vizije in v mislih se jim prepuščaš, vizije, kako starši stojijo ob tvojem grobu in zrejo vanj, zlomljeni, in bratje blede kot kreda, potem pa se v nekem trenutku spremeni svetloba, mesec ne sveti več, krčevito se bori proti soncu, ki najprej pošlje rožnato barvo, da se ti trga srce, in takrat veš, da bi rad živel, ne veš pa, ali zgolj zato, da bi še kdaj doživel takšne trenutke, in v tistem trenutku zaslišiš cingljanje, tiho cingljanje zvončkov, in v naslednjem hipu ga že več ni in pomisliš, da haluciniraš, saj po treh dneh brez spanca in po tej noči, ki si jo prebedel leže kakor vrač v transu, samomorilski šaman brez znanja dedov, tudi ne bi bilo nič čudnega, in želiš si, da bi imel njihovo zdravilstvo, da bi letel in ne čutil bolečine, da bi morda skočil in se nato spet prebudil v postelji, tisoč kilometrov severozahodno, kot Castaneda Dalmacije, toda potem najverjetneje ne bi videl nje, majhne ose, ki v cikcaku leti proti tebi: kaj pri hudiču počne tukaj, se vprašaš, pa saj tukaj zate ni hrane!

Tepka mala, bi ji najraje zaklical, in na jok ti gre ob pogledu na to majhno bitje, pri moji veri, drobcena je kot filigran, pa vendar živi svoje življenje brez godrnjanja, brez zadržkov in dvomov, in sede na konico desnega škornja, potem ko te je enkrat, dvakrat v letu obkročila, občutek imaš, kot da čuti, kako bedno se počutiš, najraje bi jo objel, ker je pri tebi, ta stvarčica, in začneš se z njo pogovarjati, pravi Frančišek fucking Ašiški, o bog, ne, ne, saj to življenje je vredno živeti, pa najsi bo le za to, da ubijaš druge, tako kot osa, ta majčkena, brutalna morilka.

Punca je tisto noč jokala, v predstavah tvojega miselnega sveta je jokala, in bil si prepričan, da je tudi ona sanjala isto, in tudi tvoji starši, kajti zdaj so gotovo že našli beležko in to noč preživeli v strahu, in ti se zaradi tega sovražiš, le kako si jim kaj takšnega mogel storiti, mamine solze, očetova skrb, za nič, ništre in nič, toda, ali bi jim zmogel povedati, da hočeš v vojno, umreti za domovino, v kateri nikoli nisi živel, ki te nikdar ni prosila, da prideš, da jo greš branit, ščitit, ampak koga, pravzaprav, idejo, idealno podobo? In pomisliš na Franca, drekača, in vse te mlade moške in ženske iz vseh koncev Evrope in vsega sveta, ki so prišli branit ljudi, ki bi si zaslužili lepšo usodo, kje pa so zdaj, vsi ti moški in ženske iz vseh koncev Evrope in vsega sveta, kje je zdaj ta pomoč, bi rekel staršem in oni bi to morda razumeli, toda tega nisi storil, tudi zato, ker ne bi dobil avta, nikakor.

Osa voha solze, čuti prizadetost, še vedno je tu, in ko jo prosiš, naj pride bliže, da je zagotovo ne boš zmečkal, zaprhuta s krilci, se počasi kot majhen helikopter dvigne, nagne krilca naprej in prihaja bliže brez naglice, ti pa ne veš, ali naj iztegneš roko ali pa bi jo s tem prestrašil, toda ona se ne boji, niti malo, leti k tebi, povoha cev pištole, ugaja ji žveplo, vragu malemu, in vidiš njene kleščice in veš, da z njimi ubija druga bitja, da jih razreže napol, in občutek imaš, kot da raziskuje pištolo in preverja, ali sta enakovredno oborožena.

Sede ti na levo podlaket, na mehko usnje, v jutranjem soncu, ki vse preliva z rdečino, se počasi ogreva in sveti skorajda oranžno, osa pa te iz svojih mnogoterih oči gleda, kot bi hotela reči, veš, prav je, da si se odločil živeti, ker je tudi njej usojeno živeti in ne moreš vedeti, kdaj bo prišel kak ptič in jo požrl ali kdaj te bo ustrelil kak sovrag, videti je, kot bi osa hotela reči, živi naprej, preprosto naprej, in žri, ubijaj in umri, ko bo prišel tvoj čas.

Sonce vnovič zmaga v boju, zamenja mesec in v daljavi ti oko razbere verigo otokov, pomočeno v žarke, rdeča barva pa se krepi in že se postavlja v osredje, dviga se povsem samoumevno, rdeča črta teče po otokih in glej, sonce je, reče osa in te pogleda, gleda tvoj rdeči obraz, na katerem žarijo

solze, opazuje rdečo ognjeno kroglo v očeh, polnih vode, in oba vesta, da se boš boril, oba se bosta borila, dokler ne pride veliki ptič.

In spet cingljanje in nisi prepričan, ali je to le slaba šala razdraženih živcev ali pa res kje zvončkljajo zvonci: osa se dvigne, čisto počasi, mirno, s pogledom, zapičenim vate leti, kot da bi te s tem hotela blagosloviti, in naredi krog okrog tebe, potem pa odfrči stran, stran od bitja, ki mu je mogoče rešila življenje, zvonci pa vse glasneje cingljajo in določiš lahko, kje, namreč za tabo, nekje za najbližjim gričem cinglja in ti pravi, da je čas priti k sebi, se spraviti skupaj in vstati, novemu dnevu vreči v obraz: »Pozdravljen, glej, tukaj sem!« in sklep, da zaenkrat ostaneš pri življenju, potrdiš s tem, da izpelješ neko prvo dejanje in to dejanje mora biti nepreklicno, nekaj tako ali drugače neizogibnega: dol moraš, k avtu, kajti našli ga bodo. In vojakov, ki bodo prišli, ne smeš žaliti s kakšnimi igricami, rekel jim boš, da si si hotel vzeti življenje, ker nisi več videl smisla, in zdaj zalaja neki pes in ti se ozreš in pred tabo stoji velika mrcina s predirnimi očmi in dolgimi zobmi, gleda te, nepremično te gleda v negibni grožnji, dokler ne pride njegov gospodar, mlad pastirček, ki s čredo preči to kamnito puščavo. Fantič dvigne palico in jo spusti iz rok, da s tihim, toda razločnim pokom pade na skalo, nakar se pes ozre k njemu in se vrne tja, se mu za hip prisloni k nogi, potem pa se takoj spet posveti kozam: odvede jih proč od bitja, ki ne sodi semkaj in ki tukaj v njegovem svetu nima kaj iskati, proč od še enega od teh, ki so okuženi z virusom blaznosti.

Fantič ne reče nič in tudi ni videti, da te bo pozdravil in ob tem se zaveš, kakšen vtis očitno puščaš nekomu, ki v ranem jutru s kozami prehodi grič in na lepem obstane pred to kreaturo v črnem, ki drži v rokah ogromno pištolo in potem pomisliš, o bog, fant je v resnici ohranil neverjetno mirno kri glede na položaj, v katerem se je znašel, in glede na pogled nase, ki si mu ga ponujal.

Poudarjeno počasi pospraviš revolver in mu potem z zdaj prosto desno roko pomahaš in pastirček prikima, se obrne in krene na levo in izgine za vrhom, izza katerega je prišel, ti pa obsediš, kjer pač si in veš, da bo fant tam pred tabo koga srečal, če se ne boš podviral, in da bo komur koli že povedal, da tam na vzpetini sedi pojava v črnem s pištolo v roki in če bo sreča, bodo to

civilisti ali pa mogoče vojaki, samo da ne bi bili policisti ali pa celo tisti človek iz prejšnje noči, in torej se dvigneš in odpraviš.

Noge ti klecajo, toda uspe ti hoditi, ne da bi se spotaknil in treščil na gobec; morda se noge spominjajo poti ali pa sta kriva utrujenost in lahka glava, razen tega pa, čemu le kuhani kurji krempljci s pejotlom in kokininim sokom, če pa imaš pred sabo otok in mesec in sonce in morje in vzpetino in nesmisel in ose, ki jih pošlje bog, in velikega ptiča s tanki in granatami in krogliami.

Avto je zaklenjen, treba bo počakati, in tako sedeš zraven njega na tla, noge ti bingljajo čez rob ceste, kjer trideset metrov pod tabo šumi morje, zdaj še tiho, skoraj negibno, kot v kadi, skoraj židko, valovi pridejo pozneje, z vetrom, in potem zaslišiš motor, daleč je še, in ko se približuje, slišiš, kako njegovo tuljenje, ki odmeva od gorskih skal, zamira v kлокotajoče brnenje, še prej pa zaškripajo gume, ko na videz večno blokirane drsajo po asfaltu: prišli so pote.

Lahkotnost, ki si jo ravnokar še čutil, pade s tebe, ko da bi ti jo nekdo iztepel z močno klofuto, in v trenutku te davi utrujenost; lahko bi se zvrnil v globino in tudi zares bi se, če bi zaprl veke, najmanjši gib in bi bilo vsega konec. Ampak ne duha ne sluha o ptiču, torej vstaneš, ječiš kot kak stavec, vidiš ju, kako izstopita iz policijskega avtomobila, prvi v civilu, drugi v uniformi, ki takoj zgrabi za pištolo, a je ne potegne iz toka, kar te začudi, verjetno zaradi ameriških filmov in pejotla.

Kot kaže, nekoga iščejo, rečeš in civil reče »Ja!« in vpraša, kako kaj si in rečeš, tako tako, ker da imaš pač za sabo nekaj napornih noči, on pa samo prikima. »Pištola,« reče uniformiranec civilu, ta pa ga presliši in reče, naj te ne skrbi, vse je v redu, ti pa v potrditev prikimaš in rečeš: »Se razume, vse v redu.« Ampak veš, da ni res in pošlješ pogled po otokih, ki se zdaj spet zdijo dlje kot prej, kot med sončnim vzhodom, in s strašljivo nazornostjo, ki te verjetno obide na poti pod giljotino, ti postane jasno, da si do vratu v govnu in da res čisto nič ni v redu: zdaj greš naravnost v zapor, mogoče ne za vedno, mogoče pa vendarle za malo dlje, kajti vojna je in v vojnah imajo sodniki verjetno rahlo premaknjene smernice in so bolj premaknjeni in muhasti kot v miru in vprašaš se, kako se iz tega položaja še lahko rešiš, ne da bi koga resno ranil. Imaš samo še en naboj, toda policista tega ne veda.

Tisti v civilu se ti počasi bliža, uniformirani pa ostane pri vozilu in ne odmakne roke od pištole, in rečeš tistemu v civilu, da si pištolo vrgel v morje, tja dol, in pokažeš tja s pečin – ne spomniš se nič boljšega. On pa spet samo pokima.

»Vse v redu, ni problema, se bomo potem v miru pogovorili,« reče, in greš k njemu, približaš se mu na dva metra in se ustaviš, medtem ko policista v uniformi še vedno dosledno ignoriraš.

»Kaj pa zdaj?« vprašaš, in on pove, da se boste zdaj družno peljali na policijsko postajo, v Senj, kjer se boste o vsem pogovorili in videli, kako bi zadevo najboljše in najhitreje rešili. Počasi pokimaš in rečeš: »Okej, gremo!« In policist v civilu s kretnjo pokaže, »za vami« in ti greš mimo njega proti policijskemu fiatu in k policistu v uniformi, pripravljen na to, da se policist v civilu za tabo lahko vrže nate in te skuša spraviti na tla, toda on stopa za tabo v razdalji in veš, da bodo zdaj na vrsti lisice, nato pa se vse zelo hitro odvije.

Pozneje se sprašuješ, kako dolgo bo trajalo, dokler te ne bodo našli. Saj ni mogoče, da si zbil na tla dva policista in ju z njunimi lisicami priklenil na avto, ne da bi se medtem ovedela, sploh pa: saj ni mogoče, da je šlo tako gladko!

Po drugi strani pa seveda drži, da si to vzratno brco prvič vadil kot osemletnik in jo od takrat že tisočkrat ponovil. Kleč je v tem, da ne obrneš glave ali ramen, temveč da iz koraka kot konj brcneš nazaj, nasprotnika pa s peto zadeneš v žličko – učinek je zagotovljen: človek, ki ga zadeneš, zleze skupaj kot prazen meh.

Pri policistu v uniformi traja nekoliko dlje, da ga spraviš na tla, toda pri njem te žene sila obupa, na koncu pa zadostuje, da ga z brco zadeneš v moda, potem pa mu v tilnik tako močno suneš komolec, da se tudi njemu stemni pred očmi; v čudni omami si in nekako se zabavaš in ko se policist v civilu skobaca na noge in hoče zgrabiti pištolo, ga prehitiš in škorenj ga zadene v glavo, jo vrže vznak, glava potegne za sabo telo: moški leži na tleh in ne bo se prav kmalu ovedel.

Pograbiš vse tri pištole, policist v civilu na mečih nosi še majhen revolver, suneš tudi nadomestne nabojnike, vse skupaj si vtakneš v žepe jopiča in za pas, zvlečeš strašljivo težki telesi k vratom avta, jih odpreš in lisice sklopiš

za držaja. Policista pretipaš, iščoč dokumente in ključe, ter jima vzameš samo denar – saj človek nikdar ne more vedeti.

V policijskem avtu ni najti nič drugega, torej razbiješ veliko radijsko postajo, policistu v uniformi suneš majhen walkie-talkie, stečeš k avtu staršev, razbiješ zadnjo šipo na sovoznikovi strani, se stlačiš noter in pograbiš avtomobilski ključ. Takoj ko pristaneš na voznikovem sedežu, že zaženeš motor in kot bi trenil, že do konca pohodiš plin; trajalo bo nekaj časa, dokler policista ne bosta prišla k sebi. Potem bosta ugotovila, da nimata več radijske postaje in ključev, niti za avto niti za lisice, in ker je precej gotovo, da nihče od njiju ni Houdini, bo preteklo vsaj pol ali tri četrt ure, da ju bodo pogrešili, takrat pa boš sam vsaj že petdeset kilometrov daleč in boš po vseh štirih rinil nekje v kak hrib, ampak potem, dragi moj, potem bo fešta: iskali te bodo, s psi in vsemi pritklinami, sranje bo. Ampak do takrat, ko bodo vse to lahko organizirali in ko bodo našli avto, boš ti dobesedno že čez hribe in doline, plezal in dirjal boš, da ti bo razneslo pljuča, zdaj pa je najprej na vrsti divjanje, dragi moj, vozi kot norec.

Izgubiti nimaš nič, si misliš, ko te zanaša v ovinkih, mogoče par udarcev, ko te ujamejo, če te seveda na licu mesta ne počijo, kar pa tudi ne bi bilo tako hudo, ker imaš kovance za brodnika že pripravljene, kaj za vruga te torej sploh skrbi.

Deset minut in tisoč osemsto srčnih utripov pozneje ura kaže osem. Zadaš si cilj, da boš najpozneje ob devetih zapustil avtomobil in do takrat moraš najti neki primeren kraj, skalo, za katero boš avto lahko skrtil in se odpravil navkreber, odpravil kot Spiderman, in v tem trenutku ugotoviš, da nimaš vode in v naslednji ovinek zapelješ še bolj srhljivo, jeza, sovraštvo, potem pa panika, ne, ne, samo pusti, pusti, brez panike; boš že kaj primernega staknil, saj si vedno kaj staknil, ko je bilo treba.

In tako se voziš naprej, ves čas imaš v glavi, da te opazujejo, tvoji lastni ljudje ali pa sovražniki, sedijo tam gori po vrhovih in te imajo na muhi, tvoji mogoče s snajperji, sovražniki verjetno z večjimi kalibri, ampak na misel na mine, granate in krogle se boš zdaj zlepa ali zgrda moral navaditi in doslej si

Kommentar [UPČ1]: Absatz GEWOLLT?

preprosto samo imel srečo, prekleto srečo, v bistvu, in kaj veš, mogoče pa sta policista kljub vsemu nekako uspela obvestiti kolege. Ampak daleč naokoli ni nobenega gozda, drevesa, grma, grmička.

Devet, si si rekel, in devet naj bo, niti minute več, ob devetih moraš s ceste, iz avta, živčen si, zelo živčen, strah te je obalne ceste, strah te je ljudi, ki bi lahko streljali nate. Pa kaj, k vragu s tem: dodaš plin, profili zgrabijo, ovinek za ovinkom cvilijo gume, avto odnaša, vrliš volan v nasprotno smer, nikjer ne duha ne sluha o kakem človeku, nič ti ne pride naproti, ne na dveh ne na štirih kolesih, pet pred deveto, pravi digitalna ura na armaturni plošči – kako daleč prideš v petih minutah, če voziš sto? – osem in še ene par kilometrov, takole čez palec, to je daleč, dovolj daleč, da prideš do enega tistih razširjenih delov ceste, enega tistih prostorčkov za uživanje v razgledu in lulanje ob asfaltu. Ura določa hitrost, ki se stopnjuje, dokler ne zadeneš v varovalno ograjo, rahlo in samo z zadnjim plastičnim odbijačem, vendar to vzameš kot dovoljšen znak, da malo odvzameš plin, samo malo, in srce ti razbija hitro kot bati v motorju in buta v očesni zrkli in tam spredaj je zelenje, zdaj ga vidiš in potem spet ne, ovinek na levo, ovinek na desno, ni več daleč, tja sodi, ta mali, beli, zvesti, makadamsko postajališče je, drevesa, zaviraš, odnaša te, hipoma strah (ustavi se že, zaboga!), in z avtom drevo le poljubiš, čisto narahlo, s plastičnimi ustnicami, in izklopiš ta dobri motor in hvaležno potrepljaš krmilo.

Listek leži na tleh pred sovoznikovim sedežem, sporočilo najditelju s številko lastnikov, in pobereš ga s tal in ga ljubeče položiš na sedež, izstopiš, dragi avto, dobri avto, zdaj dokončno povlečeš črto: gumb dol, kljuko gor in vrata kljub uničenemu zadnjemu oknu zatresneš, da se zaklenejo, ključ pustiš pred sprednjih sedežem. Ali zavarovalnica pravzaprav povrne stroške, če je makino ukradel lastni sin? Ma, kakor koli.

Pogled čez streho na morje, pogled na hrib, potem pa samo še čez cesto in tisoč skokov čez drn in strn, kozel, oven, gor na vrh hriba.

Imaš še nekaj cigaret, torej se po dobri uri neprekinjenega lezenja v hrib, zdrsov, preklinjanja, udarcev v koleno in moledovanja za milost s tresočimi rokami in trzajočimi nogami usedeš. Izbrskaš vžigalnik, prižgeš cigareto –

težavna naloga, potem povlečeš vase, oh, kako lepo, kako lahka je duša, poglej, kako čudovito je morje! Čakaj malo – morje! Otoki? Obalna cesta? Zasedovalci ...

Kje je ta z gumami prežeta, spolzka asfaltna kačasta črta, ki ji pravijo magistrala in po kateri se bodo pripeljali? Vstaneš, podržiš dlan nad očmi in res, tukaj je, cesta, daleč na desni delček in še en večji delček daleč na levi, med belimi skalami nekaj metrov ceste z rumeno črto v sredini, prehitevanje prepovedano. Pogleduješ izmenjaje na levo in desno, nepremično si ogleduješ cestna odseka, kadiš in počasi spet prideš do sape. Kje se obirata policista? Saj bi se že zdavnaj morala vrniti v Senj in ti z okrepitevijo biti za petami.

Misliš, da te bodo spustili? Ne. Nemogoče. Ponižanje, ki si jim ga zadal, je mnogo preveliko, organizirali bodo posebni vod za usmrtitev tatu, pretepača in potencialnega izdajalca, vohuna; po zadnji akciji verjetno nihče ne bo več dvomil v to, da se policist, ki te je prejšnjo noč obtožil, da si sovražnik domovine, ni motil, namreč zdaj, ko si se uprl državnim organom in imaš v jopiču in hlačah zataknjene štiri revolverje in okrog sto nabojev, da ne govorim o radijski napravi, s katero prideš do njihove frekvence ..., radijska naprava?! Še v življenju z nobeno nisi delal, kaj šele, da bi jo imel v lasti, ogleduješ si jo, kot si triletnik ogleduje Bang & Olufsnov stolp in kot triletnik tudi na slepo srečo začneš pritiskati gumbe in vrteti naravnala; on in off hitro pokapiraš, ampak kako deluje vse drugo? »Threshold«, nejasno piše, obrabljeno od stotin prstov, pojačaš in znižaš glasnost in na lepem zahrešči, digitalni prikaz kaže 10 – na kateri frekvenci je le policijska pos...?

To ni dobro. Niti malo. Lahko bi te našli, gotovo bi te našli! Off! Izklopiš, izpustiš kot kos rdečega žarečega oglja in potem peta škornja in za vsak primer še na kolena in kamen nanj, dokler niso kosci črne in zelene plastike, pisanih žic in prepolovljena gumijasta antena raztreseni po pol kvadratnega metra: »Vstani, obrni se, plezaj dalje!« ti govori, ti kriči, to torej storiš in nekje med potjo izklopiš možgane, celice in sinapse, raztresene po kvadratnih kilometrih, vegetativno plezanje in tek, brez napora enakomerno in vztrajno, vidljivost trideset stopinj maksimum, minevajo ure, ni žeje, ni bolečine, ni utrujenosti, trans.

Kamni zamenjajo barve, belo postane belo-oranžno, belo-rdeče belosivo-temnordeče, zakaj, se vprašaš, isti hrib je, možganske vijuge in sinapse se ponovno vklopijo in ti povedo, da sonce počasi zahaja, lahko bi se ustavil, se obrnil, z gornjim delom telesa naprej, z rokami bi se lahko uprl v stegna in dvignil glavo, in potem sta tukaj, morje in sonce, potaplja se v lastno tekoče zlato, še petnajst minut in stemnilo se bo. Tudi nič dobrega.

Ozreš se, kamni, skale, koničaste in ostre, in niti pol metra ravnih tal, na katerih bi lahko sedel in privil noge ter tako prestal noč, usta, se oglasi jezik, želodec, kriči drobovje, koleno, ti rit, ti pravi levi meniskus, glava pa ti presenetljivo mirno pove: sedi nekam, sprosti se, premisli, in potem mišice popustijo, še preden si privolil in največja trpina sta zadnjica in trtica, saj utrpita ostre kamne, toda preostali del telesa se za to ne zmeni – čista odločitev večine.

Traja nekaj časa, toda potem se spet oveš. Slabo kaže – še nekaj minut in temno bo kot v rogu; ali ni bila včeraj polna luna? Preiskuješ nebo in res je tu, mesec, še slaboten, kot polvatna žarnica, toda ti ga poznaš in poznaš sonce, dalo bo mesecu tok in sijal bo zate, kot vselej doslej: Hvala ti, stari moj, hvala. Lahko boš odrinil naprej, ne da bi si zlomil vrat.

Na novo zagnani možgani proizvajajo obraze, glasove, območja in občutja, namesto transa zdaj trajne sanje, nič ne razumeš, skoraj ničesar ne razločiš, tavaš skozi vihar, dokler v direndaju zvokov, zvenov in glasov ne prepoznaš enega, in to je tvoja mati in takoj se ti pred mozaikom različnih posnetkov prikaže njen obraz in nato še očetov, in žalostna sta in materin glas se trese in čeprav je ne razumeš, veš, kaj govori, in srce se skrči in ti iz žil posrka kri in rotiš jo, naj je ne skrbi, vse bo dobro in še si živ, rečeš, in skušaš celo pojasniti, kje si in zakaj, toda ne zmoreš, kajti obraza matere in očeta izgineta v vrtincu sanjskih podob, medtem ko ti še zmeraj iščeš primerne besede in zakličeš za njima odzdrav in kličeš v to zmešnjavo, da ju imaš rad in nato se skozi vrtinec podob nekaj svetlo zaiskri, smehlaj ali dva, starša, ki sta te slišala, in ti veš, kako zelo te imata rada – prosim, čuvaj ju, ljubi Bog, pomisliš, varuj moje starše in brate, in ko to pomisliš, se razblinita in stojiš pred skalnato gorsko steno v svitu in skušaš priklicati v spomin, kdaj in kje je bilo, nekoč v otroštvu je moralo biti, in se oziraš okrog in začutiš ostro bolečino v zatilju in slišiš glas, ki vpije Ti tepec in potem še dva, ki kričita, Pazi vendar, hudiča, in so roke in levo koleno (katerega glas je malo glasnejši od glasu desnega, odkar si jima pri

nogometu uničil meniskusa), vsi skupaj preklinjajo in naenkrat je gorski greben čisto blizu.

»Čas za počitek,« pomisliš in se vprašaš, kako dolgo bo še trajalo, dokler se ne boš sesedel, dokler ne boš dehidriral, se povsem izčrpal in izžet padel po tleh ter si razbil glavo, potem pa za vedno obležal – miren, čisto miren, prijatelj moj; glej, kako daleč spodaj je morje, glej, kako položno je pobočje, po katerem hodiš, tam, poglej, tam skozi skalne razpoke rasejo šopi trave, pojdi zdaj, snemi rokavico, zatipaj jih, začuti jih, daj, tukaj imaš, še malček naprej in hodil boš po mahu in tam nekje bo voda in legel boš pod izvir in pil, kolikor boš hotel, daj, hodi naprej, naprej!

»Naprej!« ti vriska srce v nočni mesečini in črpa in črpa in črpa kri in že si kar precej visoko in slabih sto metrov pred tabo se teren že ne dviguje več, marveč narahlo spušča, na vrhu si, na vrhu, grebenu – trenutek; kje, približno, so že rekli, da poteka fronta, kaj so že povedali, vojaki, ki so se pripravljali za nočno izvidnico? – in potem, točno v tem trenutku, kot da bi to vprašanje aktiviralo gumb vojne, ki prinaša pekel, se zasliši grom in donenje, bičanje v ritmu staccato, temno nebo v daljavi prevrtano z zelenimi, rumenimi in rdečimi puščicami, rezki lajež strojnic, uničujoče eksplozije, žvižganje v ušesih, ki ti prepara bobnič, in telo da odgovor pred duhom in se vrže po tleh, prekrižaš si roke nad glavo in svita se, jecljaje: »Vojna!!!!«

In ti ležiš sredi nje.

Iz nemščine prevedla
Urška P. Černe